

UREDNIŠKA STRAN "ENAKOPRAVNOSTI"

» ENAKOPRAVNOST «

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING AND PUBLISHING CO.
 #231 ST. CLAIR AVENUE — HENDERSON 5311-12
 Issued Every Day Except Sundays and Holidays

Po raznašalcu v Clevelandu, za celo leto	\$5.50	
za 6 mesecev	\$3.00; za 3 mesece	\$1.50
Po pošti v Clevelandu, v Kanadi in Mexici, za celo leto	\$6.00	
za 6 mesecev	\$3.25; za 3 mesece	\$2.00
Za Zedinjene države, za celo leto	\$4.50	
za 6 mesecev	\$2.50; za 3 mesece	\$1.60

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March 3rd, 1879.

HESS PREDVIDEVA PROPAST NEMCIJE

Angleško ljudstvo se je pričelo polagoma otesati svoje osuplosti ter zapopadati dejstvo, da je Rudolf Hess, vsemogočni pribočnik in oproda kancelarja Hitlerja, res v njegovi sredi in to po svoji lastni volji.

Vsa Anglija in z njo ves ostali svet se zaveda, da je Hessov beg iz Nemčije v Anglijo največje važnosti in da pomeni najtežji udarec, kar jih je še doživela Hitlerjeva hierarhija izza pričetka sedanje vojne.

Da pomeni njegov beg res težak udarec za naciste, je razvidno iz njihove izjave, da je postal Hess duševno zmeden, kar je seveda gola laž, kajti zdravniki, ki so preiskali Hessa v Angliji, so izjavili, da je pri popolnoma zdravi pameti.

Dejstvo je, da je Hess pobegnil iz Nemčije kakor pred njim že toliko drugih. Iz Nemčije je odletel z bojnim letalom Messerschmidt tipa; s seboj ni vzel nobene municije ter je s padalom odskočil iz letala, ko mu je pošel gasolin.

Angleška vlada je cela dva dni zadrževala poročila o Hessovem pristanku ter je objavila tozadevno obvestilo šele nato, ko je berlinski radio sporočil, da je Hess pogrešan. Takrat pa je angleška vlada sporočila, da je Hess srečno pristal s padalom na Škotskem in da se nahaja kot pacient v neki bolnišnici v Glasgowu.

Smatra se, da je vsa zadeva tako ogromnih važnosti, da jo je vzel v svoje roke sam premier Winston Churchill.

Prvi angleški vladni uradnik, ki je govoril s Hessom, je bil Kirkpatrick, ki je bil prvi tajnik angleškega poslanstva v Berlinu leta 1933, ko so nacisti prišli do moči, nakar je ostal na svojem položaju do leta 1938. Kirkpatrick je osebno dobro poznal Hessa, kakor tudi Hitlerja in ostale nacijske voditelje, ter je bil specialni tolmač pokojnega premierja Chamberlaina ob času njegovega sestanka s Hitlerjem v Berchtesgadenu.

Med vsemi nacijskimi voditelji je Hitler Hessu največ in najbolj zaupal. Hess je mož, ki so mu znane sleherne Hitlerjeve skrivnosti, zato je zdaj veliko vprašanje, če bo govoril in jih razodel. Hess je bil med vsemi nacijskimi voditelji edini, ki se je tikal s Hitlerjem.

Ward Price, glavni poročevalec lista Daily Mail, ki je bil v dnevih apizarstva sam velik apizar in ki je imel v tem svojstvu razgovore s Hessom, Hitlerjem ter z ostalimi nacijskimi glavarji, je mnenja, da je izbruhnil v vrstah nacijske hierarhije desperaten spor in da je Hess zbežal iz strahu pred usodo, ki je zadela tekom znane nacijske čistke Ernesta Roehma, ki je imel takrat v nacijski stranki isti položaj kot ga je imel zdaj Hess.

Price pravi, da "se Hessu zagnusilo trpljenje, katerega so zločinske ambicije nacistov nakopale svetu."

"Med armadnimi in mornariškimi poveljniki Nemčije mora vladati danes obup ob misli, koliko Hess ve in koliko tega bo razodel svetu," pravi Price. "Kar se tiče Hitlerja, pa je padel na slednjega izredno težak udarec, kajti Hess je bil njegov najintimnejši zaupnik. Komu naj Hitler še zaupa, ako se je celo Hess izkazal nevrednega njegovega zaupanja?"

"Daily Telegraph," ki je blizu zunanjemu uradu, pravi glede nemške ugotovitve, da se je Hessu omračil um:

"Iz izjave nacistov je razvidno, da se nacisti zavedajo, da je pobegnil Hess izven njihovega območja in izven njihovega dosega, zato je razumljivo, da si že v r aprej prizadevajo, postaviti na laž vsako njegovo morebitno bodočo izjavo, češ, da Hessu ne gre verjeti, ker se mu je izmračil um. Iz vsega je razvidno, da je pričelo v Nemčiji nevarno pokati in da ne gre vse gladko, kakor bi gotovi glavarji želeli."

Drugi komentatorji pravijo, da zveni iz nacijske sugestije, da se je Hessu omračil um, Hitlerjev strah, da bo dal Hess vladi Velike Britanije skrajno važne informacije.

Dobro informirano Časnikarsko združenje (Press Association) pravi:

"Značilno je, da si je Hess izbral letalo, ki ni imelo dovolj gasolina za povratni polet. Treba je vse zbrani duha pri vodstvu naglega bojnega letala, in človek, ki ima "halucinacije," kot pravijo nacisti, da jih je imel Hess, ne bo nikoli letal s te vrste letalom."

POLICIJSKI DEPARTMENT SVARI

Clevelandski policijski department je te dni upravičeno posvaril, da se bo podvzelo strogo postopanje napram brezbriznim pešcem, ki takorekoč "iščejo nesreče". Sleherni voznik bo priznal, da je potrebna strogo postopanje napram vsakemu poču, ki prezira prometne signale ali stopi pred promet brez vsakršne skrbi.

Pregled smrtnih slučajev v prometnih nezgodah jasno kaže, kako visoko ceno mora plačati pešec za svojo brezbriznost. Izmed 51 oseb ubitih v prometu d 10. maja t. l. je bilo 39 pešcev. Izmed teh jih je bilo 26, ki so bili vsaj deloma sami krivi nesreče, ki je zahtevala njih življenje. Nekateri so šli preko luči, ko so korakali čez cesto, drugi so zopet stopali na ulici med parkanimi avti. Kampanja za obvarovanje pešcev se bo pričela s svarilom, nato se bo pa izdalo pozive za aretacije. Naložene kazni bodo kršilci plačevali tako kot avtomobilisti za napačno parkanje.

Komaj vsaka tretja podmornica ostane

Tudi v tej vojni se potrjuje izkušnja prejšnje vojne, namreč da se od treh podmornic, ki odplovejo na pohod, dve ne vrne ta več. In če se kakšna podmornica potopi, tedaj je večinoma tudi usoda njenega moštva zapечатena.

Sicer se brodogradnja vsega sveta trudi na vse načine, da bi se v takšnih primerih rešila vsaj posadka potopljene podmornice. Te poskuse so pospešili, od kar so se v preteklem poletju zaporedoma potopile tri najmodernejšje podmornice, ameriška, angleška in francoska, pri čemer se je iz ameriške podmornice rešila polovica posadke, iz angleške samo štiri osebe, iz francoske pa nobena.

Najpopolnejšo reševalno napravo je izdelala, kakor vse kaže, italijanska vojna mornarica. Znana je pod imenom Gerolamijev valj. To je velika, jeklena posoda, ki gre vanjo šest oseb. Valj zavzame sicer velik del podmornice in je z vojaškega zrelišča nepraktičen, toda za reševanje človeških življenj je pač najboljša naprava. Čim so osebe, ki naj se rešijo, v valju zavezale svoj prostor, ga iz podmornice "izstrelijo". S svojim lastnim vzgonom gre na površje, a pri tem ostane s podmornico zvezan po jekleni vrvi. Zgoraj prevzame reševalna ladja, cilindri sam pa potegnejo z motorno silo zopet v podmornico. Potem stopi nadaljnih šest oseb vanj, itd., dokler se ne rešijo pač vsi. Imajo tudi manjše Gerolamijeve valje, ki prevajajo samo po eno osebo. Ti delujejo seveda počasneje, a si z njimi na podmornici prihranijo dosti prostora. To rešilno napravo dopolnjujejo signalne boje in telefonska boja, ki se dvignejo na površje.

Pregled tovarn

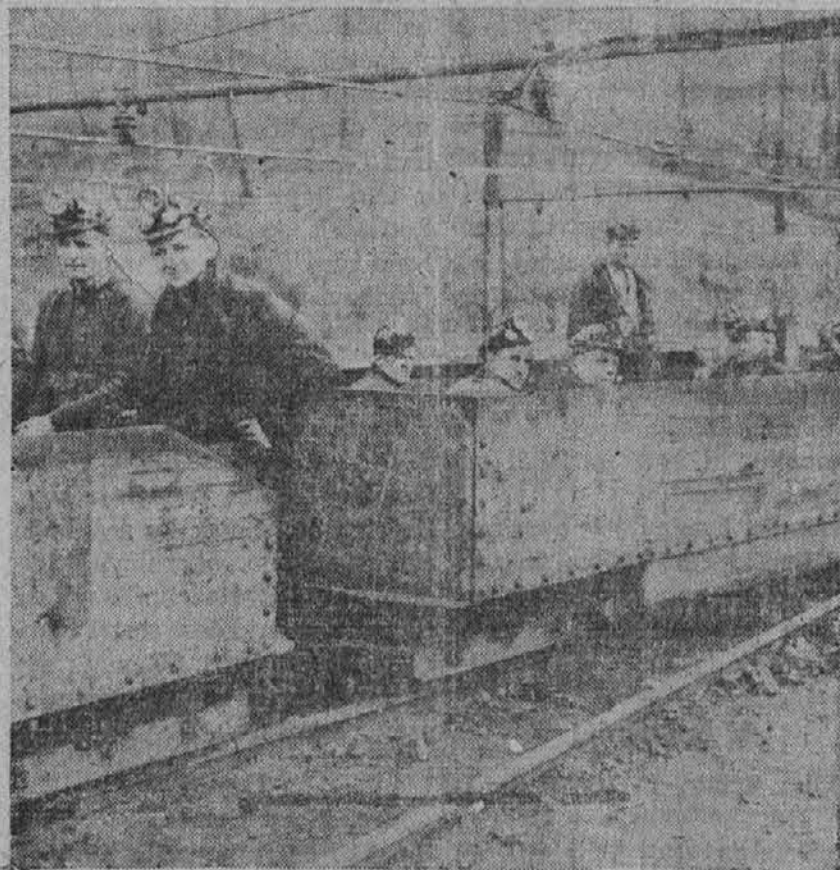
Na desni je poveljnik kanadske zračne sile Bishop, ki je te dni obiskal Zedinjene države ter ob tej priloiki ogledal Douglasovo tovarno letal v Santi Monici, Cal. Poleg njega je Donald Douglas, predsednik družbe.

Gestapovec

Na sliki je Bruno Johannes Valianski, ki je bil aretiran zaradi neke manjše talvine, tekem obravnave pa se je izkazalo, da ni član nemškega Gestapa, kar je tudi priznal.

Premogariji zopet na delu

Na sliki vidimo skupino premogarjev, ki se peljejo zopet na delo v rudnik, ko je bil poravnana štrajk, kateri se je pričel dne 1. aprila. Premogariji na gornji sliki se peljejo v Dun Glee rov, ki se nahaja v bližini St. Clairsville, O.

niko zvezan po jekleni vrvi. Zgoraj prevzame reševalna ladja, cilindri sam pa potegnejo z motorno silo zopet v podmornico. Potem stopi nadaljnih šest oseb vanj, itd., dokler se ne rešijo pač vsi. Imajo tudi manjše Gerolamijeve valje, ki prevajajo samo po eno osebo. Ti delujejo seveda počasneje, a si z njimi na podmornici prihranijo dosti prostora. To rešilno napravo dopolnjujejo signalne boje in telefonska boja, ki se dvignejo na površje.

Nemške reševalne naprave, ki se po posledje niso prav dobro obnesle, so bistveno preprostejše. Predstavljajo samo nekakšno "pljuča" za vsakega moža posadke: velike maske s skobami za nos in tank s kisikom, ki ga dihalna cev vodi do ust. Če se je podmornica potopila malo globlje, je rešitev s to napravo izključena, ker vodni pritisk takoj ubije vsakega moža. Ražen tega je tu še nevarnost, da vde-re v podmornico voda, čim se kakšen mož dvigne iz nje.

Nemci pa imajo tudi reševalni splav, ki se je v plitkejših vodah dobro obnesel. Ta splav sestoji iz mase, ki je napolnjena s kemikalijami. V dotiku z morskovo vodo se te kemikalije spremenijo v plin in ta plin pobježe na površje. Možje, ki dospajo na površje, se tam lahko vzdrže na splavu, a v njem imajo tudi železno zalogo živeža ter pitne vode in signalno pištolo, da prikličejo pomoč.

Podmornice skušajo zgraditi tudi tako, da bi mogli s površja pognati vanje svežega zraka in izrpati iz njih porabljeni zrak. V ta namen dobi zunanji plišč podmornice ventilne vijake, na

Posojilo Kitajski

Vlada Zedinjenih držav je dala te dni Kitajski \$50,000,000 posojilo. Posojilo so podpisali v Washingtonu sledeči: Henry Morgenthau Jr., tajnik zakladnice (sedeč na levi), in T. W. Soong, reprezentant Kitajske, ki sedi poleg njega. Za njima pa stoji dr. Hu Shih, kitajski poslanik v Washingtonu.

Predsednik zbornice

Albert J. Hawkes iz Ketrney-a, N. J., je bil na 29. redni konvenciji Ameriške trgovske zbornice izvoljen za njenega predsednika.

katere potapljači lahko pritrdijo cevi za dovajanje zraka. Preden pa namestijo takšno cev, utegnejo zlasti v vojnem času izgubiti toliko časa, da se posadka zaduši.

Nov angleški izum predstavlja zato dolgo cev, ki jo iz podmornice same lahko poženejo na površino. Zgornji konec cevi moli potem kakšen meter iz vode in ostane tam toliko časa, dokler niso telefonske in signalne boje priklicale pomoč. V strokovnih krogih so ta v bistvu preprosti izum sprejeli z veliko pozornostjo, in to tembolj, ker ne ohranja samo posadke toliko časa žive, dokler ima kaj živeža in pitne vode, temveč ker more pod nekimi okoliščinami spravi-ti tudi toliko zraka v podmornico, da postane ta spet sposobna za manevriranje in se dvigne sama na površje. Pri poskusih, ki so jih delali s to napravo pred začetkom vojne in so jih morali potem prekiniti, se je vsekako dobro izkazala.

INDIJANCI V VOJNI Z NEMCIJO

BERLIN, 12. maja. — Nemško časopisje je danes odkrilo, da je "del Amerikancev" formalno v vojni z Nemčijo.

Indijanci rodu Tuscarora in skupina Irokezov je leta 1917 kot "svoboden narod Amerike"

Tulipani cveto

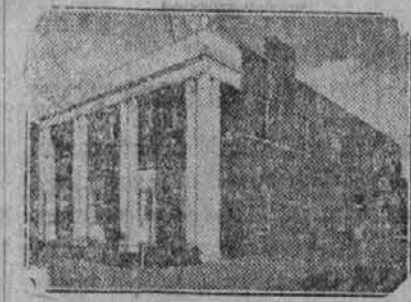

Malega dečka na sliki obkroža skoro dva milijona tulipanov v Hollandu, Mich., kjer se bo vršilo od 17. do 24. maja proslavljanje tulipanov in njihove domovine Holandske.

Odlikovanje za varnost

R. A. Hurley (na levi) governer države Connecticut, je prejel od polkovnika Johna Stillwella, predsednika National Safety Councila, nagrado za varnost; v natečaju se je izkazala omenjena država z najmanjšim številom prometnih nesreč.

Zakrajsek Funeral Home, Inc., 6016 ST. CLAIR AVENUE Tel: Endicott 3113

ŠKRAT

Kar pijte počasi, ljudje! Zadnjič je nekemu judu (pogledaj eksu) dol padel konj na najbrže od žeje. Neki slovenski fant je precej rožato rekel angleško: "Zakaj, ti jud, ne konju piti in jesti?" za kar dam priznanje. Za njegovo ne vem. Jud je pa hitro vedoval in dokazoval, da je že vse popil in pojedel, ker la torba za oves prazna in buketu ni imel vode. "Ja, rekel Slovenec, "Mogoče je zadnji teden vse pojedel in pil." Ker je živalica videla veliko ljudi, tudi mi Slovenci simpatiziramo z njo, se je postavila na noge.

Se ga bomo pili! Tamkoli 1196 Norwood Rd., kjer stane Frank Suhadolnik, so te dni bili dovoljenje za prodajanje de pijače. Sem tudi jaz, v kompaniji. Kar pridite v šo komisijo.

Pri Blažičevih, na 2411 Clendon Rd. so češplje tako prodaja znake za Slovenski Pol ducata za mene, pravnik Joe Pogorelec.

Prosim, da se tole obesa veliki zvon. Mrs. Agnes prodaja znake za Slovenski Pol ducata za mene, pravnik Joe Pogorelec.

Kneginja samotarka

V Budimpešti se je končalo življenje, zanimive osebne potomke ene izmed najznamenitejših ruskih plemenitaskih robin, vdove po knezu Aleksandru Galičinu.

Princesa Aleksandra Messenska je živeła že leta in leta polnoma odmaknjena od sveta s svojo hčerjo princесо Marijo Galičino. Poznali so ju sprehajaleci na promenadnih teh v mestnem gozdu. Stara ma, ki je bila že v 76. letih, hodila vedno črno oblečena zastrta. V rokaj je imela iz ebrenovine s srebrnim ročajem. Obe ženski sta se pogovarjali največ v francoščini.

Številna rodbina stare je raztresena tako rekoč po sem svetu. Imela je sedem otrok, ki živijo v raznih deželah Evrope in Amerike. Dve hčeri sta poročeni z ameriškimi milijonarji, tretja, ki živi na jugu, je bila te dni pri mater na obisku. Ko se je s sestro, je stalno živeła z materjo, po opravih v mestu v stanovanju, sta našli mater in po pisalni mizi je bilo pisano, ki se je zaključevalo s stavkom: "Počutim se zelo slabo. Če umrla, me dajte obducirati." Polhujja je dala obducirati, izvesti in se je izkazalo, da stara kneginja trpela za boleznijo v želodcu, neposredni vzrok smrti pa je bila oslabelost.

Delovna sila gre skozi želodec

Jed se vidi današnjemu pokolenju človeku pogostoma kot prehransko opravilo, ki nam krasi čas in nas moti. Njegovo delo pa prevzema popolnoma in pri tem je izgubil smisel za pametno razdelitev dneva in za dobro prečiščen sestavo jedi.

Delavec ali nameščenelec si zjutraj vtakne v vsej naglici nekotno kruhkov v žep, da bi jih popravil v kakšnem kratkem prepiru v obratu s steklenico piva ali kakšno skodelo kave. Mislil je, da to zadostuje. Toda naš želodec ne misli tako in vsemu organizmu bolj prija, če dobi opoldne svojo normalno toplo hrano.

Ne samo življenje, tudi naša delovna sila gre skozi želodec. Pametnih državah zahtevajo, da dobi vsak delavec obed. Vsevoško telo se je v stoletjih moralo tisočletjih privaditi na življenjskega ritma, ki mu odrejajo podnevi čas za obede in popoldnevi čas za spanje. Tako nikoli ni vse eno, kdaj sede človek na mizi in iz kakšnih hranilnih snovi so sestavljeni njegovi vsakratni obedi. V nasprotju z živalskim organizmom, je toplo

pripravljene, kuhane in pečene jedi. Kdaj se je začel ta razvoj, da so živila, ki so opravila svojo pot skozi kuhinjo na ognjišču, našemu zdravju ugodnejša. Meso mnoge ribe, krompir in druge stvari so v sirovem stanju skoro neužitne. Treba jih je kuhati in jih postaviti tople na mizo.

Raziskovalci prehrane so v zadnjih desetletjih gotovo dosegli, da je želodec še posebej odvisen od splošnega življenjskega ritma. Med 12. in 14. uro pričakuje svojega glavnega obeda. Opazovali so, da je začel tudi tešče želodec delovati ob tem času s tem, da je začel izločati svoje sokke, ki uvajajo prebavno delo. Naj želodec torej kaj ponudimo ali ne, ob določenem času oddaja mnogo solne kisline in s pepinom pomešane tekočine v močnejši koncentraciji, in s tem povzroča občutek, ki ga imenujemo na kratko "glad". Želodec začneja tedaj tudi že z gibanji, ki so potrebni za pomešanje in nadaljnje odpravljanje hrane, in pri tem nastajajo tisti glasovi, ki jim pravimo "kruljenje želodca".

Če pa vršijo želodčni in drugi prebavni sokki ob določenem

času svoje delo najbolj temeljito tedaj jim moramo dati tudi dovolj hrane na razpolago, hrane, s katero bodo imeli ustrezajočo opravke. Navadni kruh prebavi želodec n. pr. v nasprotju z rženim kruhom dosti hitreje. Po takšnem enostranskem "obedovanju" ostaja s časom velik del prebavnih sokov neporabljen v želodcu in potem obstoji nevarnost, da bi si izbrali drug predmet za svoje napadanje. Ti sokki niso nič kaj preveč izbirčni in se ne ustavljajo niti pred želodčno sluznico. Bolje je vsekakor, da jim damo poštenega opravka s poštenim obedom. S tem dobiva telo tudi sredi dne potrebne vitamine. Marsikatero vnetje želodčne sluznice in celo želodčne otekline so nastale tako, da se je želodec sam prebavil, to je, da je želodčna kislina izrla luknje v želodčno ostenje. V podobni obliki se pokažejo tudi motnje na vseh drugih prebavnih organih do nerednosti v izpraznjevanju debelega črevesa. Ščasoma mora trpeti seveda ves organizem. Zavoljo nerednega življenja, kar se tiče jedi, so začele bolezni prebavnih organov v zadnjih desetletjih tudi tako naraščati. In temu ne bo bolje, dokler se moderno človeštvo ne bo vrnilo spet k redu v prehrani

in k poštenim, toplim obedom v času, ko jih telo samo zahteva.

Nehvaležnost - plačilo sveta

Z malo nenavadno tožbo se bavi ta čas neko grško sodišče. V neki vasi se je hotela mlada šivilja v vročem majskem dnevu okopati v reki blizu svoje hiše. Izbrala si je osamljen kraj, ki ga je obdajajo goste grmovje.

Neki mladenič, ki je bil v dekle zaljubljen, ji je bil na skrivaj sledil. To gotovo ni bilo lepo, vendar pa je bilo koristno. Kajti nenadno je mladi mož opazil, da je dekle na nekem globljem mestu zagrabil vrtnec.

Malo je utegnula še od strahu zakričati, potem jo je tok potegnil v globino.

Ne da bi se pomisljal, je mladi mož skočil oblečen v deročo vodo in z največjim naporom mu je uspelo, da je nepredvidljivo kopalčko izvelkel na suho. Poplavlila je bila že mnogo vode in je bila brez zavesti.

Mladenič je je takoj poskusil

obuditi z umetnim dihanjem. Zdi se pa, da je to delo opravljal malo preenergično ali pa je dekle imelo zelo krhke kosti, kajti pri teh poskusih je utrpela zlom desne roke.

Rešitelj je bil gotovo ravnal malo neprevidno, vendar pa so se vsi začudili, ko je prišla šivilja pozneje pred sodnika in tožila mladega moža za odškodnino, ker ni bil ravnal z vso opreznostjo, kakršna bi bila na mestu v takšnih primerih. Najmanj štirideset dni ji je bilo treba, da se ji je kost na desni roki zacelila in za ta čas je zahtevala odškodnino. Sodnik je sedaj v zadregi, kako naj tožbo reši.

BORBA PROTI PODGANAM

Podgan se ni lahko izbežati. Če jih hočete ugonobiti, jim morate odvzeti vsa skrivališča. — Luknje zadelajte z malto ali cementom, kateremu ste primešali zdrobljenega stekla, da ne bodo mogle razgrizti zadelave. Potem jim nastavite suho moko pomešano z mavcem, zraven pa posodo z vodo. Mavec se v podganjem želodcu strdi in žival pogi-

ne. Primerna je tudi past v obliki čebra, ki je do ene tretjine napolnjena z vodo. Na vrhu čebra je pritrjena gladka deščica, ki drži proti sredini ter je gibljiva tako, da zdrzne podgana v vodo, ko stopi čez njeno polovico. Nad čebrom povese na žico kos slanice, ki vabi podgane, da gredo proti njej po deščici. Navadnih pasti se podgane ogibljejo.

AN URGENT MESSAGE to women who suffer FEMALE WEAKNESS

Few women today are free from some sign of functional trouble. Maybe you've noticed YOURSELF getting restless, moody, nervous, depressed lately—your work too much for you—

Then why not take Lydia E. Pinkham's Vegetable Compound to help quiet weary, hysterical nerves, relieve monthly pain (cramps, backache, headache) and weak, dizzy fainting spells due to functional irregularities.

For over 60 years Pinkham's Compound has helped hundreds of thousands of weak run-down, nervous "ailing" women to go smiling thru "difficult days." Why not give this wonderful "woman's friend" a chance to help YOU? Try it!

If you like MILD cheese flavor here's the kind to get

THE CHEESE FOOD THAT'S DIGESTIBLE AS MILK ITSELF

Veličanstvo bombaža

Na sliki sta R. L. Mallory Jr., Miss Nancy Danelson, ki bo kralj in kraljica bombažne parnivala, kateri se bo vršil 13. do 17. maja v Memphisu.

Če pa vršijo želodčni in drugi prebavni sokki ob določenem

Išče se

žensko ali dekle za hišna opravila. \$12.00 tedensko. Zvečer gre lahko domov. — Naslov se poizve v uradu tega lista.

Trava naprodaj

Prodajamo Washington Bend travo na jarde. Zglasite se pri J. HROVAT, 23001 Ivan Ave. ali pokličite KEmmore 6978 J. po 5. uri popoldne ali ob sobotah.

Dobroidočo

konfekcijsko trgovino se prodaja poceni. Moderna oprema in do \$400 tedenskih dohodkov. — Zglasite se zjutraj, na 5245 Broadway.

Pri Zdešarju peči

Ravnokar smo dobili Grand kuhinjske peči, 1941 model. — Ako hočete res dobro peč poceni, pridite k nam.

Louis Zdešar
687 East 200 St.

Hiše naprodaj

19032 Renwood Ave., od East 185 St.; zidana hiša za eno družino; vse nanovo dekorirano, dobro delana hiša; nov cementiran "driveway" in nov furnez. — Cena samo \$6,100.

East 169th St., od Blvd., udobna hiša s 6 sobami, za eno družino. Cena samo \$4,200.

East 149th St., dvo-družinska hiša v dobrem stanju; potrebuje le malo popravila; pri naša dobre dohodke. — Dober nakup za \$6,300.

East 170th St. in St. Clair Ave., hiša za dve družini. Takoj \$400.

LOTI

Zeman Ave., od E. 280 St., \$250
Fuller Ave., od E. 200 St. \$300
Goller Ave., od E. 200 St. \$400
E. 208 St., severno od Blvd. \$950

MAVEC & CO.

17110 Lake Shore Blvd.
IV. 4900

NAZNANILO

Vljudno naznanjamo vsem našim klientom, da vsled smrti Mr. Breskvarja, je urad vseeno odprt in posluje, in se lahko v vseh ozirih zaupno obrnete na naš urad, kjer boste točno in solidno postreženi.

Haffner Insurance Agency

6106 St. Clair Ave. EN. 5127

Everybody raves about your salads, Peg. What's the secret?

MIRACLE WHIP!
Its "different" flavor always makes a hit.

MILLIONS AGREE—Miracle Whip does work wonders with salads! A unique combination of old-fashioned boiled dressing and fine mayonnaise, Miracle Whip is by far America's favorite salad dressing.

WOMEN!

read how thousands have been able to GET NEW ENERGY

IMPORTANT! Medical Tests Reveal WHY Famous Lydia E. Pinkham's Vegetable Compound Has Been Helping Weak, Run-down, Nervous Women For Over Half A Century!

If you feel tired out, limp, listless, moody, depressed—if your nerves are constantly on edge and you're losing your boy friends to more attractive, peppy women—SNAP OUT OF IT! No man likes a dull, tired, cranky woman.

All you may need is a good reliable tonic. If so, try famous Lydia E. Pinkham's Vegetable Compound. Let it stimulate gastric juices to help digest and assimilate more whole-

IMPORTANT!

medical tests reveal how thousands of WOMEN HAVE BEEN ABLE TO GET NEW ENERGY

If you feel tired out, limp, listless, moody, depressed—if your nerves are constantly on edge and you're losing your boy friends to more attractive, peppy women—SNAP OUT OF IT! No man likes a dull, tired, cross woman—

All you may need is a good reliable tonic. If so, just try famous Lydia E. Pinkham's Vegetable Compound made especially for women. Let it stimulate gastric juices to help digest and assimilate more wholesome food

which your body uses directly for energy to help build up more physical resistance and thus help calm jittery nerves, lessen female functional distress and give you joyful bubbling energy that is reflected thruout your whole being.

Over 1,000,000 women have reported marvelous benefits from Pinkham's Compound. Results should delight you! Telephone your druggist right now for a bottle. WELL WORTH TRYING.

Lično delo

Za društvene prireditve, družabne sestanke, poroke in enake slučaje, naročite tiskovine v domači tiskarni, kjer je delo izvršeno lično po vašem okusu. Cene vedno najnižje.

Enakopravnost

6231 St. Clair Ave., HEnderson 5311 - 5312

HAIR-BREADTH HARRY

KOLIKO STORITE ZA CANKARJEV GLASNIK?

Če ste res napredni, pokažite to tudi z dejanjem. Cankarjev glasnik je napredna delavska kulturna revija za leposlovje in pouk. Priporočite svojemu prijatelju ali znancu, da si jo naroči. Za obstoj in napredek izobraževalnega časopisa je potrebno sodelovanje vseh, ki so za napredek! Cankarjev glasnik potrebuje zastopnikov, posebno še izven Clevelanda. Priglasite se! Pišite upravnistvu, ki bo rade volje dalo vsa pojasnila. Naslov: 6411 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.

Naročilna nakaznica na Cankarjev Glasnik

IME: _____
 NASLOV: _____
 Zastopnik: _____
 Plačal \$ _____ c _____ Dne _____ 19 _____

FRANCE BEVK

KRIVDA

LJUDSKA POVEST

Jože je zaman ugibal, kam meri. Le za trenutek se mu je zasvetilo, a je misel zadušil že v kali. Molčal je.

"No, za kaj me boš imel? Ali me boš mar postavil na oltarček?"

"Ali se ne bova vzela?" je bolj izbruhnil kakor rekel.

"Kam me pa popelješ? Saj še na delo ne smem več v vašo hišo. Da bi prišla za mlado, se mi še sanja ne."

Kar je dekletu govorilo, je bila bridka resnica. To je Jože čutil že prej, a nikoli ni pomislil tako do dna. Zapelo ga je, kakor da mu je nekdo nasul žerjavice v prsi. Ni je mogel gledati v obraz, ki ji je gorel od razburjenja.

"Saj — bo drugače," je izjekljal.

"Kadar pridem od vojakov, bo pri nas ženitovanje."

"Se prej bo ženitovanje. Zda samo čakajo, da odideš."

To je bilo odveč, Jože se je razburil.

"Mati mi je rekla, da se ne omoži."

"Ker je lagala. Dokler je hlapec pri hiši, ničesar ne verjamem. Ne tebi ne komu drugemu. Hi, sivec! Pojdimo!" je zavpila nad vole. "Ti pa boš dobil nagelj takrat, ko bom vedela, da sem res tvoje dekletke... Gor se, sivec!"

Jože ni vedel, kaj naj ji odgovori. Izgubil je bil glas in besedo. V dno duše potrj je stopal za vozom.

5.

Jože je ostal za nekaj dni doma, da so zribali repo v čebre. Ne iz skrbi za hišo in za delo, ampak ker je iskal prilike, da bi govoril z materjo zadnje besede. Po razgovoru z Julko je hotel priti na jasno glede njene možitve. To stanje je bilo zanj nevarno. Julko je imel rad do norosti. A uvidel je, če ostane hlapec pri hiši, ona ne more stopiti k istemu ognjišču kot mati.

Mati je sicer dejala, da se ne bo omožila, a on je z grozo slutil, da se mu je zlagala iz strahu. Mučila ga je tudi misel na očetovo smrt. Za rajnkam očetom se je zagnila zavesa in zakrila nekatero skrivnost. Prej so mu vstavale nekatero prikazni le iz podzavesti, a odkar mu jih je bil stric prebudil, so ga žive strahšile ponoči in podnevi. Nekatero noč ni mogel zaspati zaradi njih. Če mati ne vzame hlapca, odpada sumnja, da oče ni umrl naravne smrti. Če pa se vzameta, mi na obrazu in s strupenimi očesi sumnja podvoji, težka skrivnost dobi jasnejše obrise. Ali

mu pade dvoje bremen raz pleča, ali mu s tem večjo težo ležeta na dušo.

V takih mislih je visel nekaj dni kakor v precepu. Zamišljen je hodil po svojem delu. Vedno v bližini matere, ki ga je zdaj pa zdaj premerila z dolgim pogledom. Toda nikoli nista bila sama, čisto sama, zmeraj je bil kdo v bližini. Če pa sta se srečala na samem za kak trenutek, Jože ni imel poguma, ali ni našel primerne besede, da bi začel razgovor.

Stal je v visokem čeburu in tlačil kisal z bosimi nogami, vedno stopajoč v krogu, da se ga je prijemala omotica. Mati je prinesla nov koš zribane repe in mu jo usula pod noge. Tedaj bi bil, se mu je zdelo, najlaže načel besedo. Toda iz veže se je videlo v izbo, kjer je sedel hlapec z obvezano roko, prijemal oblico za oblico in jo ribal. Anka jih je lupila in pokladala svedraste olupke na drog. Obesili jih bodo nad peč, da se posuše za aleluju.

Vselej, kadar je mati odšla, je Jože v krogu ugnetal svojo misel. Zorela mu je bolj in bolj. Nazadnje ni mogel nič več prestajati. Sklenil je, da bo govoril, ko nanese prva prilika, le ne v veži ali v izbi.

Ko je prišla Anka v vežo, jo je vprašal:

"Kje je mati?"

"V hramu je šla po oblice."

Jože se je odločil. Pijel se je za obod čebra in poskočil na skrilje. Ker ni bilo čevljev pri rokah, je tekel bos pred hišo, cepetal po belem, mrzlem kamenju do hrama. Vrata so bila le priprta.

V hramu je ležal globok mrak skozi okence, ki je bilo zaprasko in preprejeno s pajčevino, je prihajalo malo svetlobe. Pod obokanim, sirovo ometanim stropom so sedele sive kobilice, v kotu so se skrivali pajki. V lesehni pregradah iz trhlega lesa je ležal krompjih, pesa, korenje in repa. Dišalo je po plesni in po gnilobi; tla so bila prstena, mokra od vlage.

Jože je postal, oči so mu begale v mraku, a niso mogle razločiti ničesar. Zdelo se mu je, da je prišedši slišal nerazločen šum, nekako šepetanje, ki je nadenoma utihnilo.

"Mati!" je poklical.

Ni se mu oglasila. Napenjal je oči, tedaj se je od pregraje za vrati odrgala senca in se mu približala. Bil je hlapec s košem na hrbtu, z ostrimi potezavne smrti. Če pa se vzameta, mi na obrazu in s strupenimi očesi sumnja podvoji, težka skrivnost dobi jasnejše obrise. Ali

"Kaj iščeš tu?"

"Tebe že ne," mu je odvrnil Jože.

Gledala sta se nekaj trenutkov. Nato je hlapec odšel, Jože pa je odprl vrata na stežaj.

Zagledal je mater, ki je klečala nad pregrado repe in jo nabirala v koš, ne da bi se ozrla. Jožetu se je zameglilo pred očmi. Hotel se je okreniti, a je premagal občutke.

"Mati!"

Ozrla se je in ga vpraševala z očmi, kaj hoče. Na obrazu ji je ležala globoka zadrega.

"Rad bi govoril z vami."

"Mudi se za repo."

Ni mogla prenesti sinovega pogleda ne njegove besede. Ročka ji je brskala po vlažnem kupu, vsa je trepetala.

"Kaj je delal ta človek tu?"

"Kaj je delal ta človek tu?" se je dvignila mati in slabo hlinila začudenje. "Po oblice je prišel. Kaj delaš ti tu?"

"Po oblice?" se mu je trpko spacičil obraz. "In šepetal je stenam?"

"Imel mi je nekaj važnega povedati."

"Tu v hramu? Dobro. A zato ni treba, da me hruli. Kaj tako važnega ni imel govoriti z vami ko jaz?"

"Kdo ye, da ne?" je bila Ana nekam negotova, neodločna. Ni se mogla odločiti, kako naj se zadrži proti sinu, ker ni vedela, kaj ji hiče. "Kaj mi tu goniš neumnosti," mu je očitala. "Ali te jaz mar vprašujem, kaj počneš vse dni in noči, ko te ni domov?"

"Ni me treba vprašati, ker veste, kod hodim in kaj delam."

Ana ni vedela, kaj naj še reče. Dvignila se je in nepremična stala pred sinom. Tako sta se zrla nekaj trenutkov in nista spregovorila. Jožeta je nenadoma prešinila neka misel s tako silo, da mu je zaječalo v prsih.

"Mati!"

"Kaj hočeš?"

"Ali boste govorili resnico?"

Ana je molčala.

"Ali boste govorili resnico?" je hlastno ponovil vprašanje.

Mati se je zazibala proti sinu, kakor da jo prijemlje omotica.

"Da," je naglo izrekla.

Jože je vprašal naravnost, brez ovinkov, kakor bi vrgel kamen nasprotniku v obraz:

"Vi se boste omožili?"

Ana je bila prepadena. Bilo ji je, kakor da jo je nekdo zgrabil za vrat in ji proti volji iztisnil besedo.

"Se bom."

"Boste vzeli Ivana?"

"Ivana."

Fant se je lahko pripognil kot pod udarcem, prsti na rokah so se mu skrčili, kakor da jih hoče zasadi materi v grlo.

"Njega, ki nas tepe že zdaj, ko je še hlapec?" se mu je izvilo napol v joku, napol v grozi. Mati se je zamajala ko veja v vetru, stežka je našla odgovor.

"Brez potrebe ne bo iztegnil roke, ne rekel besede."

Jožeta že objela taka žalost, tak obup, da se mu je delala omotica pred očmi. Noge so se mu zašibile, padel bi bil na kolena, a se je z vso silo odbržal po konci. Hotel je skleniti roke, a so se mu stisnile v pesti, ki so mu brez moči obvisle ob telesu.

"Mati, če se že morate omožiti, vzemite kogar hočete, le Ivana ne."

"In čemu prav Ivana ne? ga je vprašala mati v trepetu, nemilo zadeta od sinove razburjenosti.

"In zakaj prav Ivana? Prav njega?"

"Zato," je jekljala mati, "zato... zakaj prav njega, pa ne bom pravila tebi ne komu drugemu..."

Jožetu je bilo, kakor da se mu je odgrnilo pred očmi poslednje zagrinjalo. Neka slutnja se mu je preobličila v živo spoznanje. Zaječal je, kakor da ga je koščena roka zgrabila za srce in mu ga stisnila. Odpiral je usta, strmel v mater, nato je izbruhnil ko dete, ki se je prebudilo iz strahotnih sanj:

"Torej je resnica? Torej je resnica?"

Jože se ni mogel več premagovati, ni mogel več govoriti, ni

mogel več stati na nogah... Vrgel se je na kup krompirja, si zagrebel obraz v dlani in jokal tako krčevito, da mu je hotelo raznesti prsi.

Mati je za trenutek obstala ko okamenela, nato je počenila k njemu. Bila je vsa zbegana, ni vedela, kaj naj stori in reče. Ljubezen se ji je bila že oddaljila od sina, tedaj se mu je nehoti znova približala.

"Pustite me!" je Jože jekljal in hlipal. "Pustite me vsi! Ne maram za nič več na svetu!"

"Bodi tiho, saj se bo vse poravnalo," ga je božala. "Saj ni tako hudo," se ji je glas tresel od groze pred plakajočim fantom. "Kaj ti je, Jože? Ne jokaj!"

Jože se ni dal potolažiti. (Dalje prihodnjé)

VSE KARKOLI

potrebuje se od zobozdravnika, bodi izvlečenje zob, polnjenje zcb in enako lahko dobite v vaše polno zadovoljstvo pri dr. Župniku, ne da bi zgubili pri tem dosti časa. Vse delo je narejeno, kadar vam čas pripušča. Uradni naslov:

6131 St. Clair Ave.

vhod na 62. cesti

Knausevo poslopje

Zopet je bil prvi

John Hunefeld, star 75 let, ki je bil vsako leto prvi v vrsti za recepcijo na novoletni dan v Beli hiši, je bil zdaj zopet prvi v vrsti na poštnem uradu, kjer je kupil kot prvi v svojem kraju obrambni bond.

Velik požar v Ocean Bluffs

V Ocean Bluffs, Mass., je divjal velik požar, ki je uničil cerkev in 450 hiš. Požar je povzročil nad dva milijona dolarjev škode.

Mehiški vojaški zdravniki v Zed. državah

V Chicago je prispelo več mehiških vojaških zdravnikov, ki študirajo tam zdravstvene metode ameriške armade. Na gornji sliki je videti skupino teh zdravnikov.

VAŽNO NAZNANILO

KOLLANDER obvešča vse one, ki so v zadnjih mesecih poslali denar v Jugoslavijo, da čuvajo dotična denarna potrdila, kajti za slučaj, ako denar v starem kraju ne bi bil izplačan osebam, katerim je bil namenjen, bode Kollander proti tem potrdilom vrnil denar, oziroma istega nanovo nakazal potem, ko se bodo zveze s starim krajem zopet odprle.

KOLLANDER dalje sporoča, da je prejel iz Italije brzjavno sporočilo, da so vsa denarna naročila, ki so bila pri njem oddana do 1. aprila, že izvršena. Lastnoročno podpisana potrdila za denar bodo razposlana, kakor hitro dospejo v Ameriko. KOLLANDER dalje naznanja, da je pošiljanje denarja v Jugoslavijo začasno vstavljeno, toda kakor hitro bodo zveze zopet odprte, bode to takoj naznanil. Še vedno pa se lahko pošilja denar v Italijo in sicer potom kabela ali brzjava. Tako naročilo je navadno v osmih dneh izvršeno. Vsaka pošiljatev je garantirana.

KOLLANDER vam lahko izdela prošnjo za prvi ali drugi državljanski papir. Opravlja tudi vse notarske posle.

V Kollanderjevi pisarni se nahaja poštni urad, U. S. POSTAL SUB-STATION No. 31, tukaj dobite vsa pojasnila glede pošiljanja pisem v staro domovino.

KADAR torej imate kak opravke, ki je v zvezi s starim krajem ali kadar rabite pojasnila v eni ali drugi zadevi, se obrnite na:

August Kollander

v Slov. Narodnem Domu
6419 ST. CLAIR AVE.

Buy PYREX BRAND WARE Gifts

FOR SHOWERS AND WEDDINGS ... AT THESE LOW PRICES!

Transparent Glass FLAMEWARE SAUCEPAN
It's new and smart—the latest thing! Wide flat bottom. Easy-pouring spout. And you can see food cook! One-quart size only.
\$1.65

Faster Baking PYREX PIE PLATE
Fast-baking Pyrex brand pie plate turns out "picture" pies and flaky crusts every time. Four sizes—8 1/2" pie plate only...
20c

NEW RED-MARKED MEASURES
Fill every household measuring need. Quart, pint, and one cup liquid measure and one cup dry measure. Give all four! Prices from
15c

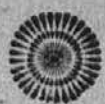
Sparkling Clear FLAMEWARE DOUBLE BOILER
She'll love this! All-glass double boiler cooks everything from fussy icings to cereal perfectly. Washes clean in a jiffy. Quart size.
\$3.45

8-PIECE PYREX SET
A grand gift! There's a 1 1/2 quart casserole with pie plate cover and six 5-oz. matching custard cups. Packed in a good-looking gift box—only...
\$1.00

SUPERIOR HOME SUPPLY

6401 Superior Ave. - ENdicott 1695

SEZNANITE JAVNOST
Z VAŠO TRGOVINO
POTOM...

'Enakopravnosti'